

Təhsilə gedən yol bağçadan keçir

Məktəbəqədər uşaq təbliyə müəssisələrinin yenidən qurulması istiqamətində görülən işlər böyük əhəmiyyətə malikdir. Çünkü məktəbəqədər təhsil uşaqların intellektual, fiziki və psixoloji inkişafında, potensial imkanlarının üzə çıxarılmasında, məktəbə hazırlanmasında, onlarda mədəni keyfiyyətlərin, müstəqillik, yaradıcılıq, təşəbbüskarlıq hissəninin və həyatı bacarıqların formallaşmasında mühüm rol oynayır. Bu, bir həqiqətdir ki, maddi sərvətlərin insan kapitalına çevrilmesinin temeli məhz məktəbəqədər təhsil müəssisələrində qoyulur. Elə bu səbəbdən ölkənin bütün yerlərində uşaq bağçaları əsaslı təmir olunur, müasir avadanlıqlarla təchiz edilir.

Xətai rayonundakı nitq qüsurlu uşaqlar üçün 235 sayılı uşaq bağçası 1983-cü ildə fəaliyyətə başlayanda ümumi uşaqlar üçün nəzərdə tutulsa da, 1991-ci ildə onun profilində bir qədər dəyişiklik edilir.

Buraya nitqində qüsurlu olan uşaqlar da cəlb edilir. Hazırda 9 qrupda 88 uşaq təbiyə olunur ki, onların da təlim-tərbiyəsi ilə 30 pedaqoji işçi məşğuldur. Böyük qrupların 10, körpə qrupların hər birində 8 uşaq təbiyə olunur. Bağçaya təcrübəli pedaqoji işçi Səlahət Məsayeva rəhbərlik edir. O, Təhsil Problemləri Institutunun dissertanti, məktəbəqədər təhsil kurikulumu üzrə işçi qrupunun, Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvüdür.

Biz bağçaya 5 oktyabr—Müəllimlər Günü ərefəsində gəlmişdik, elə səhbətimizi də müəllim əməyi, müəllim nüfuzu bu müqəddəs peşə sahiblərinə dövlət qayğısı və s. məsələlər üzərində qurmağa çalışdıq. Səlahət müəllim rəhbərlik etdiyi məktəbəqədər təbiyə müəssisəsinin fəaliyyət istiqamətindən, onun digər bağçalardan fərqli xüsusiyyətlərindən danışdı. Qeyd etdi ki, burada sağlam uşaqlarla yanaşı, həm də nitqində müxtəlif qüsurları olan uşaqlar da təbiyə olunur. İşin fərqli, diqqət çəkən tərəfi də elə budur. Uşaqların qəbulu Psixoloji Tibbi Pedaqoji Komissiyasının qərarına uyğun keçirilir. Misallıya, kəkələmə, loqo-nevroz, ionome fonototik nitq inkişafının ləngiməsi, palaliya və s. bu kimi xəstəliklərdən əziyyət çəkən uşaqlar məhz bu uşaq bağçasına qəbul edilirlər. Təhsil müəssisəsində uşaqların intellektual inkişafı üçün zəngin tibbi baza var, müasir interaktiv təlim metodlarından istifadə olunur. Onların nitqinin zehni, harmonik inkişafı istiq-

mətində məqsədyönlü iş aparırlar. Nitq qüsuru aradan götürüldüyü təqdirdə məktəb yaşına çatmış uşaqlar məktəbə göndərilir. Nitqi tam bərpa olunmayan uşaqlar isə Psixoloji Tibbi Pedaqoji Komissiyanın qərarı ilə daha bir il bağçada qalmalı olurlar.

Bağçanın 55 və 17 sayılı məktəblərə six əlaqəsi var.

Məktəbəqədərki dövrə uşaqların həyatında uşaq bağçalarının rolü olduqca böyükdür və bu dövr məsuliyyətli bir dövrdür. Bununla bağlı fikirlərini bizimle bölüşən Səlahət müəllim bağçada keçirilən tədbir və əyləncələrin əhəmiyyətindən söz açaraq dedi: "Uşaq bağçalarında keçirilən idman bayramları, əyləncələr, bədən təbiyəsi məşğələləri, sehər gimnastikası, asudə vaxt, bayram və idman əyləncələri, yarışlar uşaqlarda bu sahələrə aid yeni anlayışlar haqqında ilkin təsəvvürler yaradır, onların lügət ehtiyatını artırır. Ətraf aləmlə tanışlıq və uşaqların ətraf mühitdə gördükleri: ağaclar, otlar, çiçəklər, quşlar, həşəratlar və s. maraqlı dairəsini genişləndirir. Əşyalarla, müxtəlif rəngli oyuncuqlarla işləyərkən uşaqlarda ayrı-ayrı rənglər—ağ, sarı, qırmızı, göy, narinci, yaşıl və s. haqqında ilkin təsəvvür yaranır, rəng təsəvvürü ilə yanaşı, söz ehtiyatları da çıxalır, nitqi formalaşır. Bizim məktəbəqədər təbiyə müəssisəsində nitqində qüsuru olan uşaqlar təbiyə olunduğundan bura da iş bir qədər fərqlidir. Belə uşaqlarla fərdi qaydada işləmək, onların hər birinə xüsusi

yanaşmaq lazımdır. Bizim ən ali məqsədimiz Vətənə, mülletə layiqli vətəndaş yetişdirməkdən ibarətdir. Körpələr evi-uşaq bağçası 30 ildən artıqdır ki, fəaliyyət göstərir. Burada işini bilən, təcrübəli müətəssislər çalışır".

Səlahət müəllim təhsile dövlət qayğıından da danışdı. Qeyd etdi ki, ölkəmizdə təhsilə dövlət səviyyəsində diqqət və qayğı göstərilir. Ümmümmilli liderimiz Heydər Əliyev müəllim əməyinə həmişə yüksək qiymət vermişdir. Onun "Mən müəllim adından yüksək ad tanımırıam" kəlami müəllim əməyinə verilən böyük dəyərdir. Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ile son illər "Ən yaxşı ümumtəhsil məktəbi", "Ən yaxşı müəllim" müsabiqələrinin keçirilməsi müəllim əməyinə dövlətin diqqət və qayğısının təzahürüdür. Ətən dövrə yüzlərlə müəllim fəxri ada, yüksək dövlət mükafatlarına layiq görülüb. Elm və təhsilin inkişafı istiqamətində Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyəti də diqqətəlayiqdir.

Hər şeyin ilki, başlanğıçı olur. Elm və təhsilin başlanğıçı isə məktəbəqədər təbiyə müəssisəsidir. Elmin, biliyin əsası uşaq bağçalarında qoyulur. Bu mənada burada çalışanların üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Öyretmək doğrudan da müqəddəs işdir. Bu peşəni seçənlərin ən ali mükafatları isə yetirmələrinin onlara olan dərin məhəbbəti, həyatda qazandıqları uğurlardır.

Zümrüd QURBANQIZI,
"Respublika".